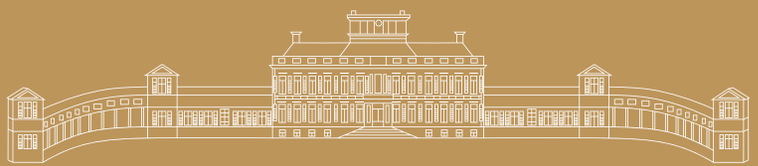
Visie op de duurzame instandhouding van Paleis Soestdijk

PALEIS SOESTDIJK

Foto: Nicole Uniquole

Inhoudsopgave

Voorwoord 5

Lessons learned 6

1. Een plek van reflectie, afleiding en plezier 8
2. Tijdlagen van generaties bewoners 16
3. Een Paleis voor heel Nederland 24
4. Duurzame instandhouding en programmering 30
5. Verschillende vormen van gebruik 36
6. Made by Holland 40
7. Herenhuiscluster, complementair aan het Paleis 44
8. Paleistuin 48
9. Verdere ontwikkelingen 54
10. Vervolg 60

PALEIS SOESTDIJK

Foto: Nicole Uniquole

Voorwoord

Met passie en toewijding hebben wij gewerkt aan dit visiedocument. Ondanks de tegenslag van de vernietiging van ons goedgekeurde bestemmingsplan door de Raad van State, hebben wij met hernieuwde energie de draad opgepakt.

Onze opdracht blijft immers onveranderd:
een gerestaureerd Paleis Soestdijk behouden voor toekomstige generaties, met een duurzame en betekenisvolle invulling.

Het resultaat van onze inspanningen ligt nu voor u.
We nodigen u uit om het te ontdekken.

Veel leesplezier!

Ton en Maya Meijer Bergmans

DGA MeyerBergman Erfgoedgroep

Lessons learned: duurzame instandhouding door voort te bouwen op wat er is

In 2017 won de Meyer Bergman Erfgoed Groep de pitch die door het Rijksvastgoedbedrijf was uitgeschreven en verwierf hiermee het Landgoed Paleis Soestdijk. Sindsdien wordt op Paleis Soestdijk het nodige onderhoud verricht en wordt er door het team gewerkt aan plannen voor de herontwikkeling van het landgoed, en heeft in afwachting van een nieuwe bestemming tijdelijke programmering plaatsgevonden.
Een belangrijke les die geleerd is in deze 'tussenperiode' (2017-2025) is wat landgoed en Paleis in staat zijn te dragen, en met welke activiteiten Paleis, tuin, natuur en omgeving juist onder druk komen te staan.

Deze visie zet daarom niet in op het maximaal potentieel van het landgoed als publieksattractie. De nieuwe tijdlaag die wordt toegevoegd richt zich in plaats daarvan op een duurzame instandhouding van het Paleis en landgoed door gebruik te maken van en voort te bouwen op de structuren die zich in de loop der eeuwen hebben gevormd. Daarbij is de inzet om de voor de instandhouding noodzakelijke nieuwe functies zodanig in te passen dat de impact op Paleis, tuin, natuur en omgeving in verhouding staat tot de 'draagkracht' van het landgoed.

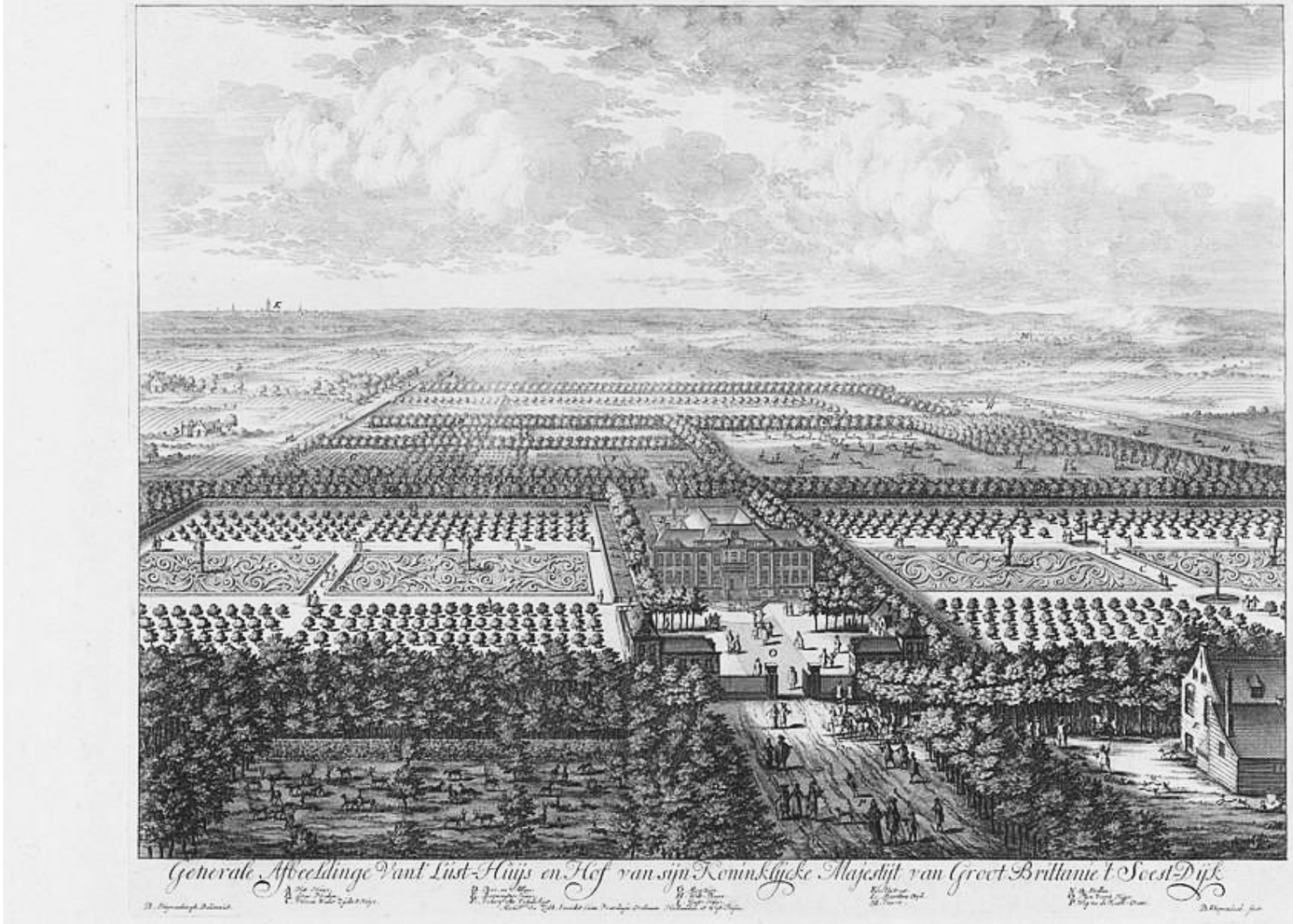
Foto: Frieda Mellema

1. Een plek van reflectie, afleiding en plezier

Cornelis de Graeff te Soestdijk, naar de schilderij van Salomon van Ruysdael en Thomas de Keyser, Museum Dublin.

In het midden van de 17e eeuw, besloot burgemeester Cornelis de Graeff van Amsterdam een Buitenplaats nabij Soest te realiseren. Hier, weg van de hectiek van de stad, vulden hij en zijn gezin de dagen met jagen en het ontvangen van vrienden. Buiten de drukte en smerigheid van het dagelijks bestaan in wat toen al een van de grote handelscentra van de wereld was, bood Soestdijk een tegenwicht als plek van reflectie, afleiding en plezier in een natuurrijke omgeving.

SOESTDIJK als buitenplaats, een rode draad door de geschiedenis

Deze rol als buitenplaats, op afstand, maar toch dichtbij de stad, blijft als rode draad door de geschiedenis van Soestdijk lopen. Voor elke daaropvolgende eigenaar van het landgoed vervult Soestdijk deze functie. Het is een plek waar men zich kan terugtrekken en tegelijkertijd gastvrij kan ontvangen.

Aan het einde van de 17e eeuw kwam Soestdijk in het bezit van stadhouder Willem III en zijn vrouw Mary Stuart, die het jachthuis uitbouwen tot het epicentrum van een serie uitgestrekte aaneengesloten landgoederen. Met Willem III begon de band tussen Paleis Soestdijk en de Oranjes. Architect van dit nieuwe jachthuis was Maurits Post, die in Den Haag samen met zijn vader Pieter ook Paleis Huis ten Bosch ontwierp.

Met een korte onderbreking als Franse kazerne en buitenverblijf van koning Lodewijk Napoleon, werd het landgoed in 1815 door het Nederlandse volk geschonken aan Willem II als dank voor zijn rol in de veldslagen tegen de Fransen. Samen met Anna Paulowna liet hij het Paleis door architect Jan de Greef verbouwen tot een verblijf waar hij als kroonprins in de zomermaanden de elite van de nieuwe natiestaat Nederland kon fêteren.

EEN PLEK
van reflectie, afleiding en plezier

Foto: nufotograferen.nl

1695

Foto: Rijksmuseum

WILLEM II | Anna Paulowna

Foto: Koninklijk Huisarchief

Foto: Paleis Soestdijk

1870

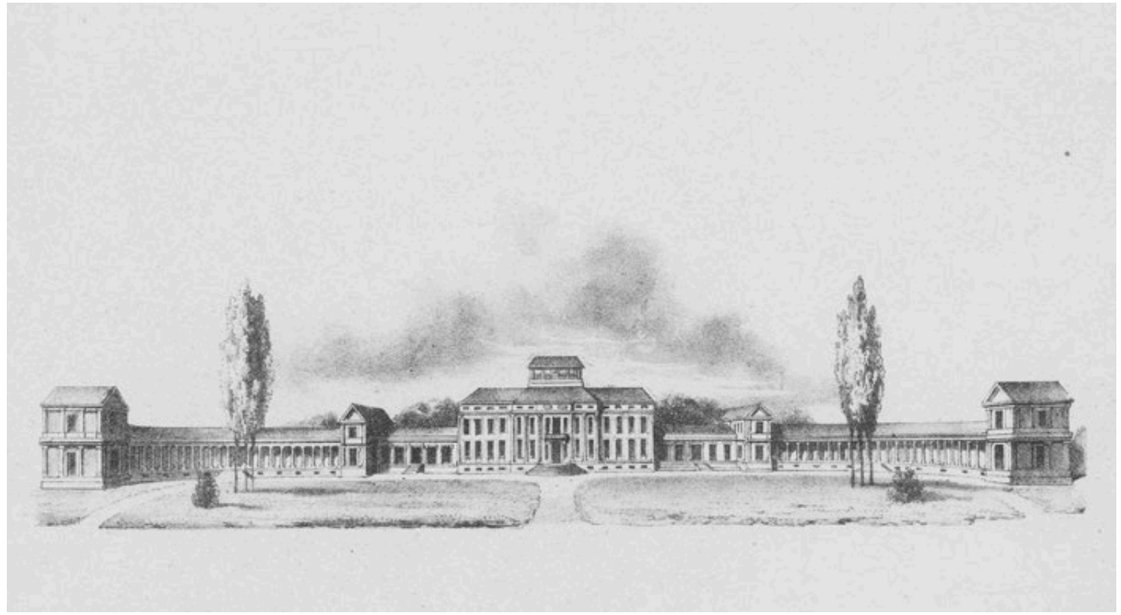

Foto: Rijksmuseum

Geïnspireerd door het tsarenpaleis in Pavlovsk in Rusland, het geboorteland van Anna Paulowna, voegde De Greef de kenmerkende vleugels met colonnades toe aan het oorspronkelijke jachthuis waar zich de vertrekken van de Koninklijke familie bevonden. In de beide vleugels ontwierp hij elk drie appartementen voor gasten.

Tussen het centrale Corps-de-Logis en de colonnades kwamen aan weerskanten feestzalen. De feesten en jachtpartijen op het landgoed waren belangrijke sociale gebeurtenissen, hier ontmoette adel, gegoede burgerij en monarchie elkaar en ontstonden de noodzakelijke sociale verbindingen voor het opbouwen van de nieuwe natiestaat.

Ook na Willem II en Anna Paulowna, bleven volgende generaties Oranjes het paleis gebruiken als zomerverblijf.

Koningin Emma

Foto: Paleis Soestdijk

Fotograaf: Evers, Joost / Anefo
Collectie / Archief : Fotocollectie Anefo

In 1937 volgde een tweede ingrijpende verbouwing van het Paleis om het geschikt te maken als woning voor de dan net getrouwde prinses Juliana en prins Bernhard. Aan de Baarnse kant van het Paleis, werd er, dwars door de 19e-eeuwse structuur, een modern appartement gerealiseerd voor het Koninklijke gezin. Daarmee veranderde het paleis van een zomer- en jachtverblijf naar een plek die voor het eerst permanent werd bewoond. Daarmee werd ook de symbolische functie van het Paleis belangrijker, als Koninklijke residentie.

Foto: Nationaal Archief

Nadat prinses Juliana koningin werd in 1948, speelde het Paleis dan ook een belangrijke rol als nationaal symbool tijdens de Wederopbouw van het Nederland na de Tweede Wereldoorlog. De jaarlijkse defilés tijdens Koninginnedag, met de Koninklijke familie op het bordes, zijn gegrift in het collectieve geheugen en tal van bepalende leiders in de nieuwe naoorlogse wereldorde werden op Soestdijk ontvangen.

Na de troonsafstand in 1980 bleef het paleis de residentie van prinsen Juliana en prins Bernhard tot hun overlijden in 2004.

Foto: Nationaal Archief

Met het zoeken naar een nieuwe eigenaar begon een volgend hoofdstuk in de geschiedenis van het Paleis, waarin het landgoed als nationaal verbindende ontmoetingsplek een nieuwe, hedendaagse, invulling krijgt.

2. Tijdlagen van generaties bewoners

Posters tentoonstellingen.
Design: Opera Concept & Design

De afgelopen jaren hebben we veel onderzoeken laten doen naar het Paleis en landgoed. Niet alleen onderzoeken die samenhangen met de voorbereiding van een grondige restauratie - zoals kleuronderzoek, constructief onderzoek en historisch onderzoek - ook zijn de functionele mogelijkheden van het Paleis en landgoed verkend door te programmeren in afwachting van de restauratie. In dit proces is een steeds grotere mate van vertrouwdheid gegroeid met het monument en landgoed.

Tentoonstellingen zoals 'Vrouwen van Soestdijk' en 'Schitteren op Soestdijk' onderstrepen de indrukwekkende mogelijkheden van Paleis Soestdijk als locatie voor publiekstentoonstellingen. Ook het park speelt een essentiele rol in de duurzame ontwikkeling van het landgoed, met de beeldentuin als inspirerend voorbeeld. Exposities zoals 'Voorlopers' tonen de kracht van kunst in deze bijzondere omgeving. De aanhoudende publieke belangstelling bevestigt de aantrekkingskracht van Paleis Soestdijk als levendige culturele bestemming.

De verschillende projecten die de afgelopen jaren zijn gerealiseerd hebben een schat aan informatie opgeleverd om beter te begrijpen hoe het monumentale Paleis geschikt gemaakt kan worden om er ook in de toekomst tot de verbeelding sprekende tentoonstellingen te kunnen organiseren.

In de loop der eeuwen hebben generaties bewoners en bezoekers hun sporen achter gelaten. De tentoonstellingen hebben laten zien hoe bijvoorbeeld nieuwe verhalen kunnen worden verteld in het samenbrengen van hedendaagse ontwerpers met verschillende tijdlagen in het Paleis.

Foto: Suzan Baars

TIJDLAGEN
|
van generaties bewoners

Collage: XML

Foto: Paleis Soestdijk

Niet alleen in het Paleis, maar ook op het landgoed zijn deze tijdlagen zichtbaar aanwezig. Waar Willem III en Mary Stuart de landerijen een classicistische structuur gaven met geometrische lange lanen, nu nog te zien in de Koningslaan, bouwde de beroemde landschapsarchitect Zocher voor Anna Paulowna en Willem II deze tuin om naar een Engelse landschapstuin met kronkelpaden en intieme doorzichten. Daarnaast werden in opeenvolgende eeuwen op het landgoed verschillende kleine bouwwerken opgericht; van de jachthuisjes van de zonen van Willem II tot het speelhuisje van Wilhelmina en het sportpaviljoen voor het gezin van Juliana en Bernhard.

Foto: Frieda Mellema

Elke generatie heeft een eigen tijdslaag aan tuin en Paleis toegevoegd. Voor de uitbreidingen en aanpassingen in exterieur en interieur werden steeds de beste architecten en ontwerpers van die tijd ingeschakeld.

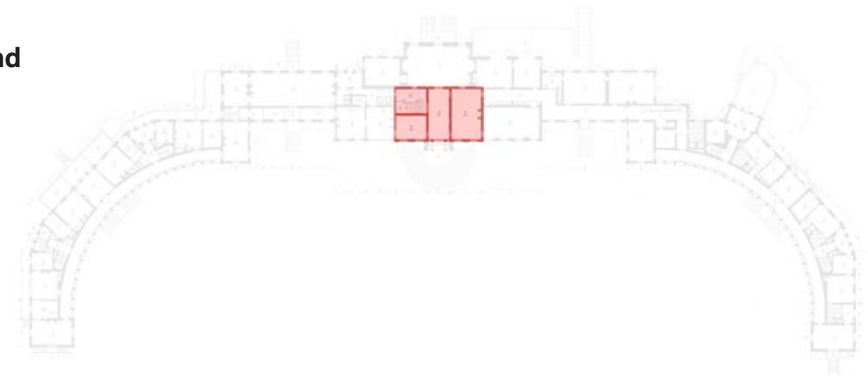
Foto: Suzan Baars

Het zijn niet alleen sporen van een verleden, maar ook een uitnodiging aan de toekomst om hier op voort te bouwen en opnieuw een eigen tijdlaag aan het Paleis en landgoed toe te voegen.

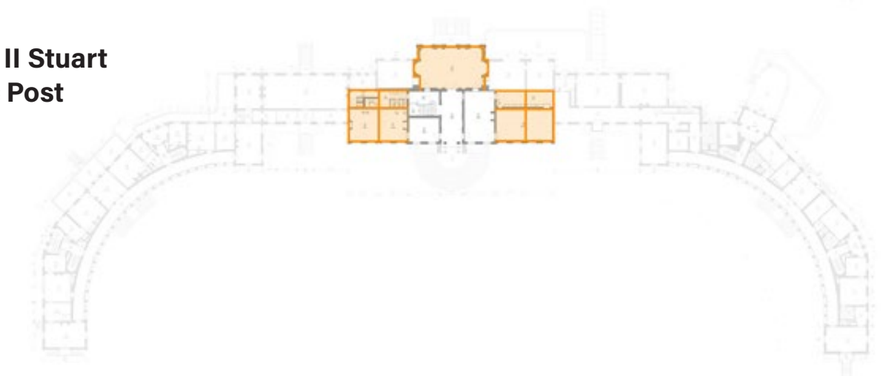

Bouwgeschiedenis

Circa 1650
Cornelis de Graaf
Architect Onbekend

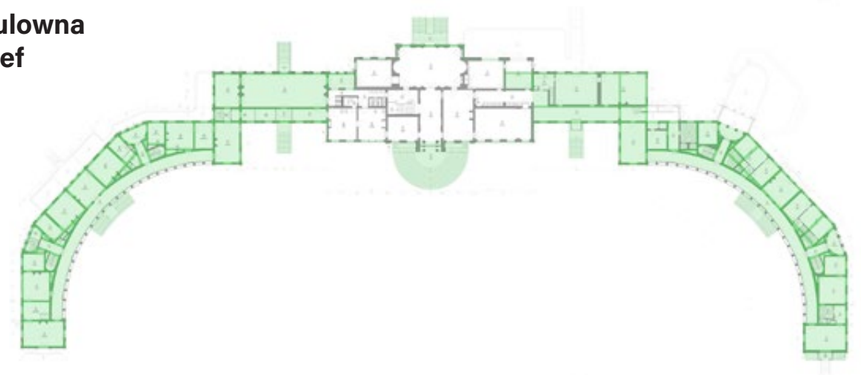
1674 - 1678
Willem III & Mary II Stuart
Architect Maurits Post

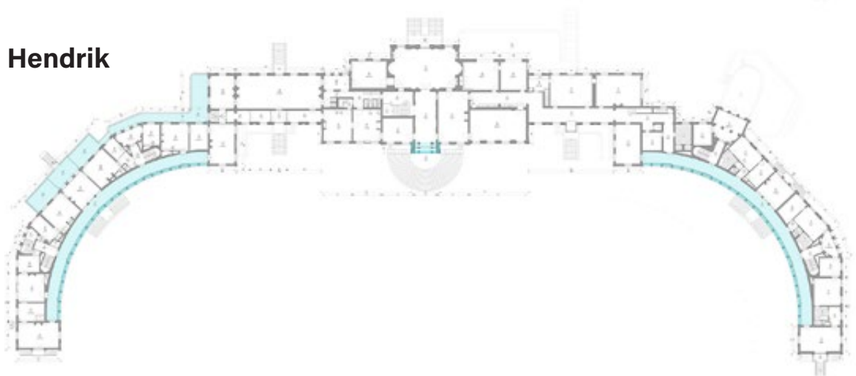
1806 - 1810
Lodewijk Napoleon
Architect Jaen
Thomas Thibault

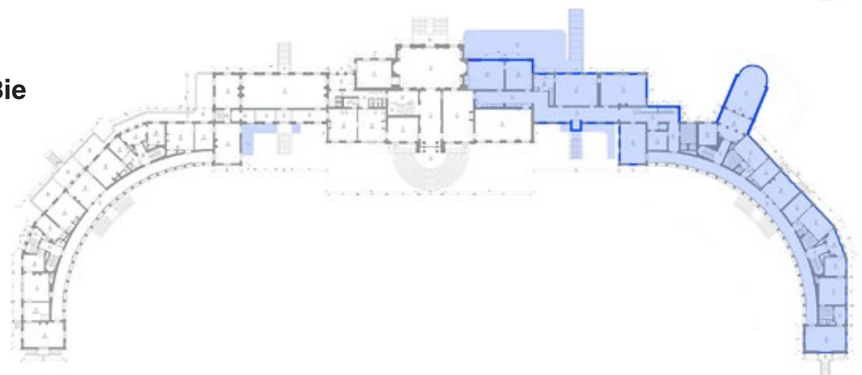
1815 - 1821
Willem II & Anna Paulowna
Architect Jan de Greef

1880 - 1903
Emma, Wilhelmina & Hendrik
Architect o.a. Lucas
Hermanus Eberson

1937 - 1938
Juliana & Bernhard
Architecten Jan de Bie
Leuveling Tjeenk
en Albert Johan
van der Steur

Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

3. Een Paleis voor heel Nederland

Foto: Rijksmuseum

In de 19e eeuw bracht het Paleis de elite – adel en monarchie – samen in de feestzalen en de jacht op het landgoed, en liet daarmee het cement ontstaan voor de nieuw gevormde natiestaat Nederland.

De nieuwe invulling van Soestdijk bouwt voort op de rijke geschiedenis van de buitenplaats en haar generaties bewoners. Waren het vanaf de 17e eeuw de adel en gegoede burgerij die elkaar troffen op Soestdijk, in de toekomst wordt Landgoed Paleis Soestdijk de plek waar Nederlanders van allerlei achtergronden elkaar kunnen ontmoeten en waar nieuwe verbindingen kunnen ontstaan. Verbindingen tussen verleden, heden en toekomst. Tussen mensen onderling, maar ook tussen mensen en grote en kleine maatschappelijke opgaven gericht op het vinden van innovatieve oplossingen voor een gezamenlijke toekomst. Voortbouwend op de geschiedenis wordt Landgoed Paleis Soestdijk een plek van ontmoeten en verbinden.

In de 20e eeuw was het Paleis vooral symbool van gemeenschappelijkheid. Als ‘nationaal familiehuis’ was het Paleis een belangrijk symbool voor de gemeenschapszin die noodzakelijk was voor de Wederopbouw van een nieuw Nederland na de oorlog. Het bordes aan het corps-de-logis was letterlijk en figuurlijk oriëntatiepunt voor een nieuw, gedeeld, nationaal bewustzijn.

In de 21e eeuw wordt het Paleis opnieuw een plek van ontmoeting. Niet enkel voor elite, of voor vorst en volk, maar een historische plek waar alle lagen uit de samenleving bij elkaar komen om elkaar te vinden in een gedeelde toekomst. Hier vloeien de ontmoetingsfunctie van het 19e eeuwse Paleis en de symboolfunctie in de 20e eeuw samen.

Foto: Koningin Juliana en prins Bernhard met hun 4 dochters de prinsessen Beatrix, Margriet, Irene en Marijke (Christina) in de bibliotheek van paleis Soestdijk, zaterdag 30 november 1963.

ONTMOETEN

in het midden

Collectie Koninklijke Verzamelingen

Paleis Soestdijk wordt een plek van nationale betekenis waar men geïnspireerd raakt door de geschiedenis en waar vanuit de ontmoeting nieuwe verhalen kunnen ontstaan.

Foto: nufotograferen.nl

4. Duurzame instandhouding en programmering

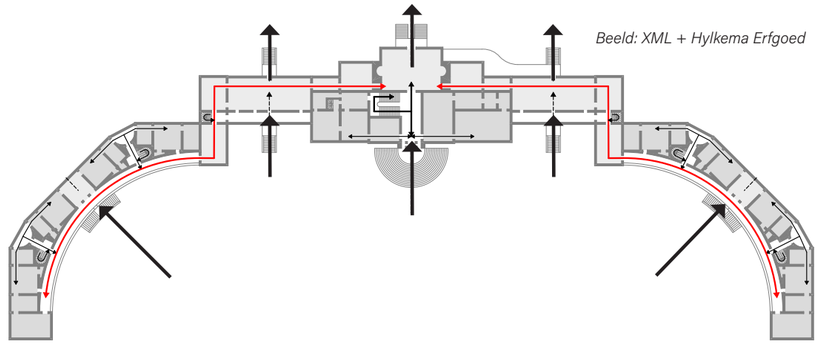
Foto: Utrechts Archief

In de nieuwe invulling is het Paleis het kroonjuweel van het landgoed. Uitgangspunt is niet het maximaal potentieel als publieksattractie, maar de (on) mogelijkheden van het gebouw zelf. Anders dan één centrale publieksentree, met de daarvoor benodigde ingrepen en impact voor het gebouw, wordt daarom teruggegrepen op de structuur van architect Jan de Greef uit 1815, die beide colonnades aan het gebouw toevoegde.

Net als in de 19e eeuw worden de vleugels opnieuw vanaf de buitenzijde toegankelijk gemaakt voor publiek. Ook andere entrees worden zo aangepast dat bezoekers deze kunnen gebruiken. Hierdoor blijft de oorspronkelijke structuur van het Paleis behouden en wordt het op meerdere plekken toegankelijk. Dit voorkomt de noodzaak van één centrale entree en zorgt ervoor dat bezoekersstromen evenwichtiger over het gebouw worden verspreid. Het teruggrijpen op de 19e eeuwse structuur maakt het bovendien mogelijk om verschillende programma's gelijktijdig te laten plaatsvinden. Er zal altijd iets te beleven zijn in het monument.

DUURZAME INSTANDHOUDING | Nu en in de toekomst

Architectuuranalyse ontsluiting 19e eeuw

Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

Ruimtelijk concept: het Paleis als een verzameling aan elkaar verbonden gebouwdelen met eigen entree's

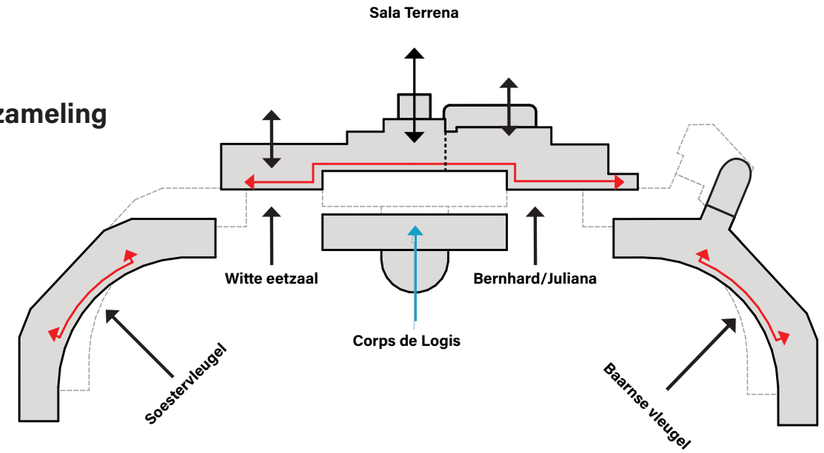

Foto: nufotograferen.nl

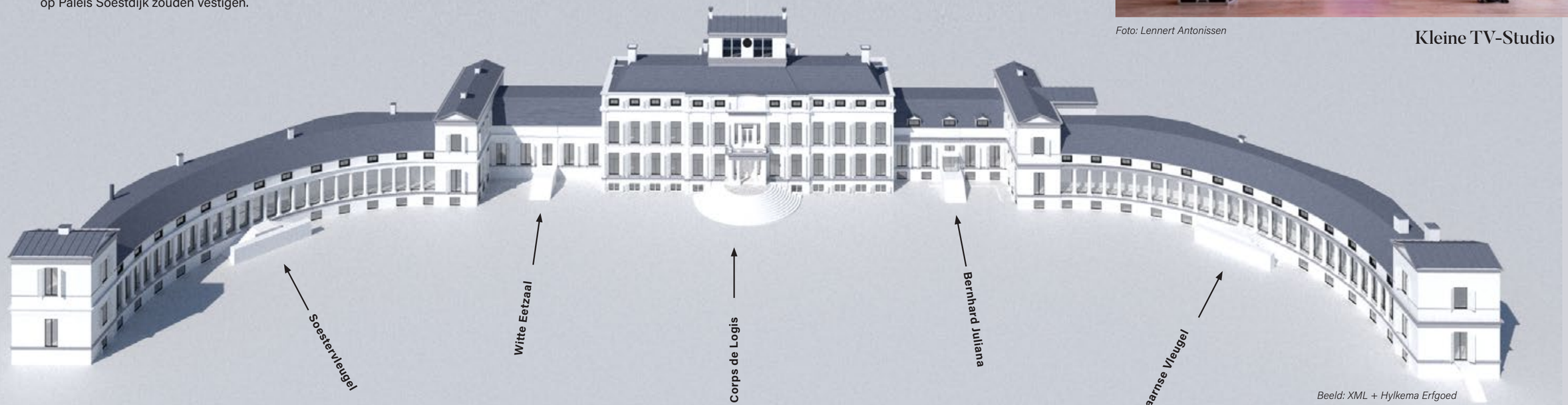

De kern van de programmering bestaat uit tentoonstellingen en bijeenkomsten. Daarnaast krijgt de Baarnse vleugel een kleine TV-Studio in de voormalige filmzaal en een nieuwe glazen tuinkamer aan de achterzijde. Voor bijeenkomsten van grotere groepen (tot 100 personen in één ruimte) en om de tentoonstellingsmogelijkheden te vergroten, worden op de eerste verdieping en zolder een aantal grotere ruimten gecreëerd. Op de verdiepingen van beide vleugels worden ruimtes ingericht voor workshops en educatieve activiteiten. Ook vinden er gesprekken plaats met maatschappelijke, educatieve instellingen die graag hun zetel en bijeenkomsten op Paleis Soestdijk zouden vestigen.

Foto: Lennert Antonissen

Kleine TV-Studio

Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

In tegenstelling tot eerdere plannen wordt het gebouw in deze opzet primair vanaf de voorzijde ontsloten. Hierdoor is het niet langer nodig om het souterrain te verdiepen voor een enkele hoofdentree aan de achterzijde. In plaats daarvan bestaat het Paleis uit een verzameling kleinere clusters die parallel aan elkaar kunnen worden gebruikt voor verschillende activiteiten.

Dit biedt de voor een duurzame instandhouding noodzakelijke maximale flexibiliteit in gebruik. Nu en in de toekomst.

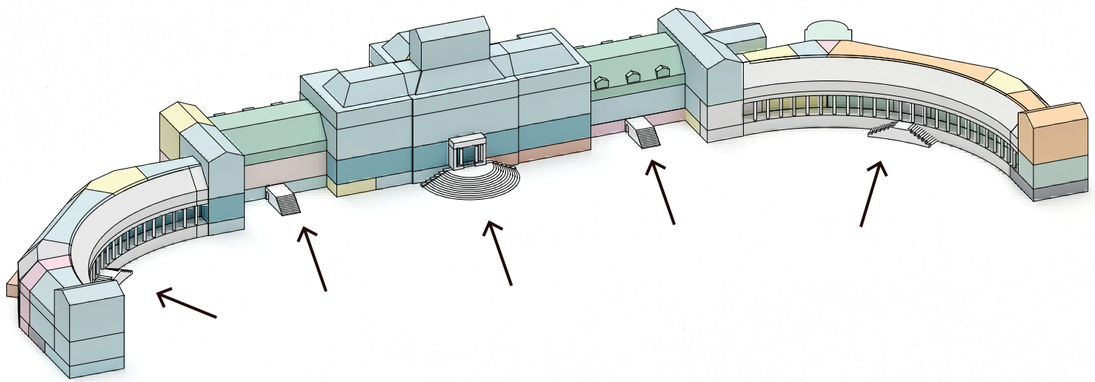
Foto: Lensvelt

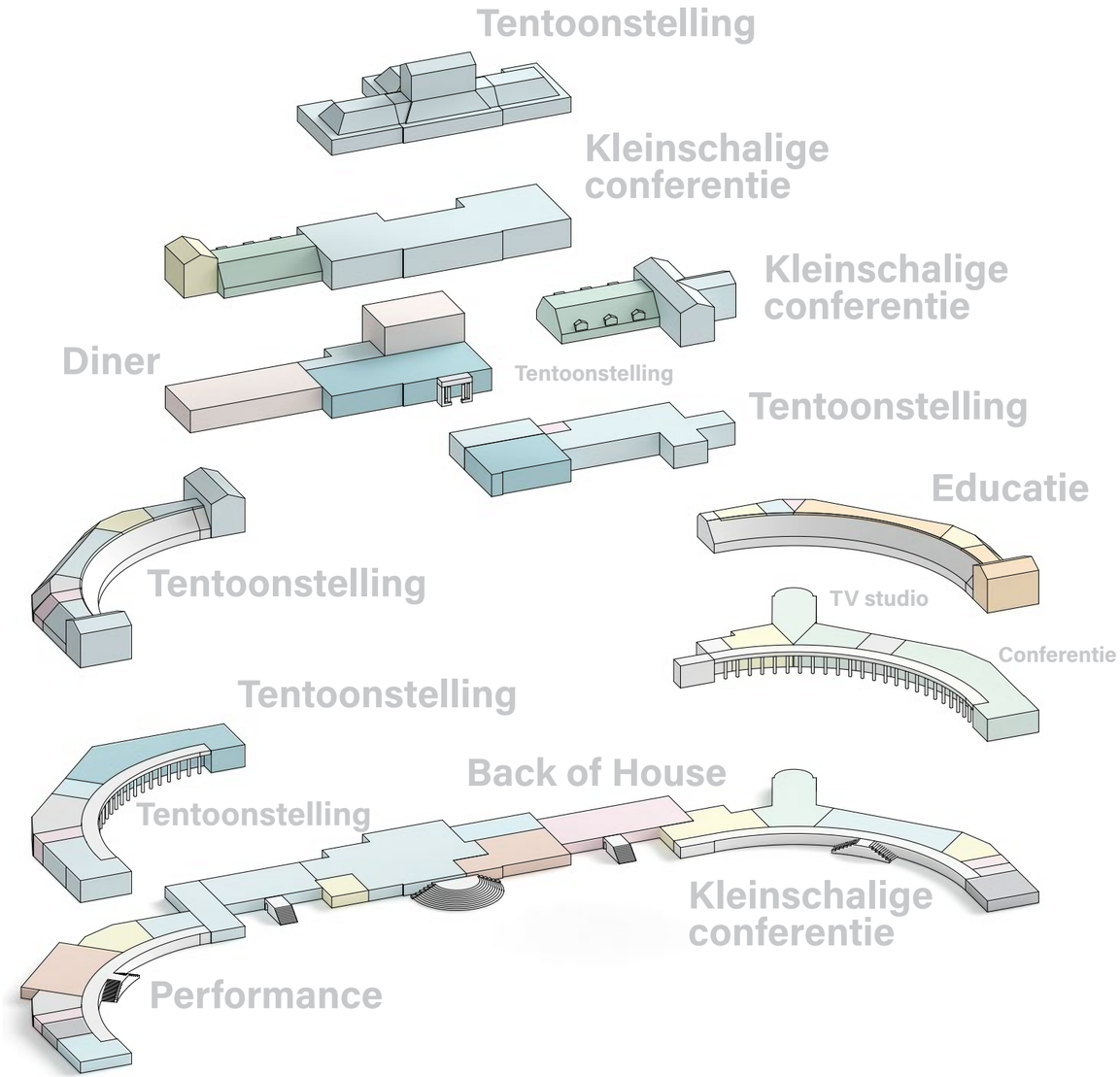

Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

5. Verschillende vormen van gebruik

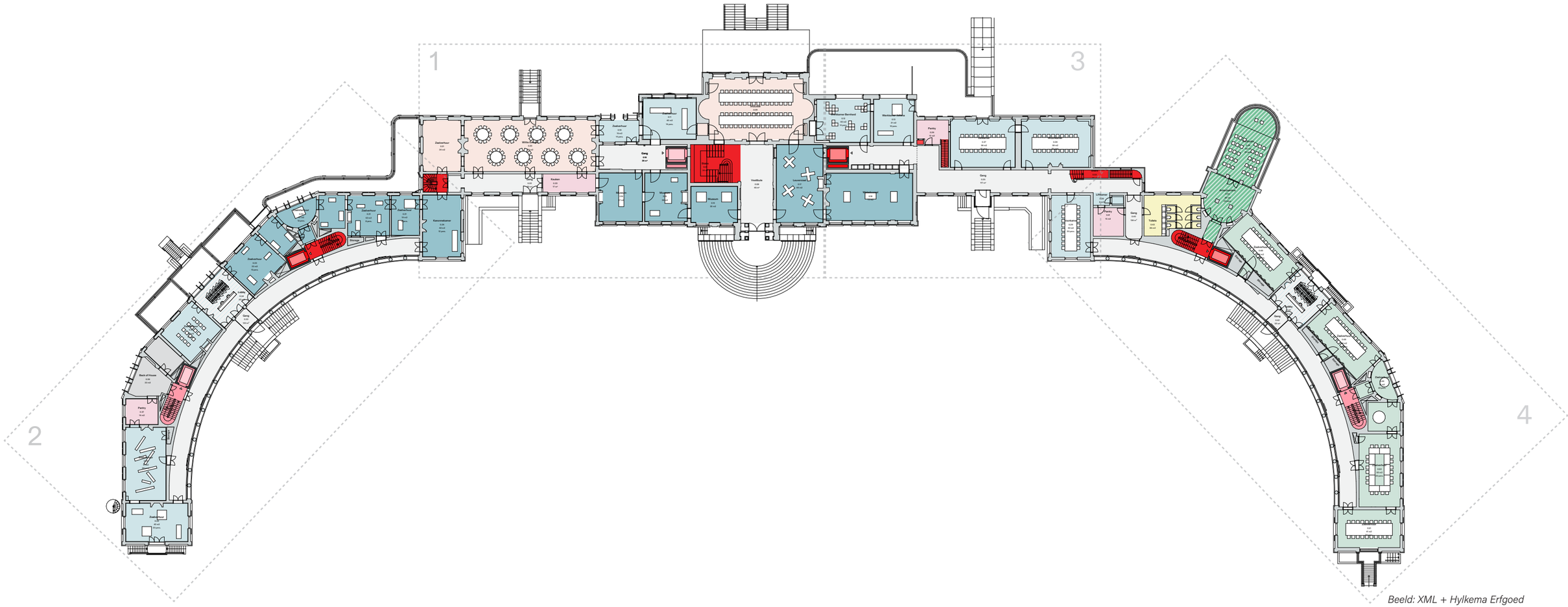
Deze afbeelding laat zien hoe verschillende vormen van gebruik in het Paleis landen. Door bezoekers te spreiden over verschillende entrees, kunnen meerdere activiteiten tegelijk in het Paleis plaatsvinden. Twee nieuwe entrees in de vleugels van het gebouw spelen hierbij een cruciale rol.

Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

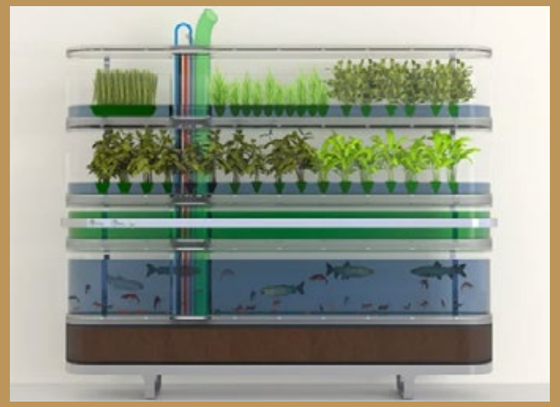
Plattegrond bel-etage

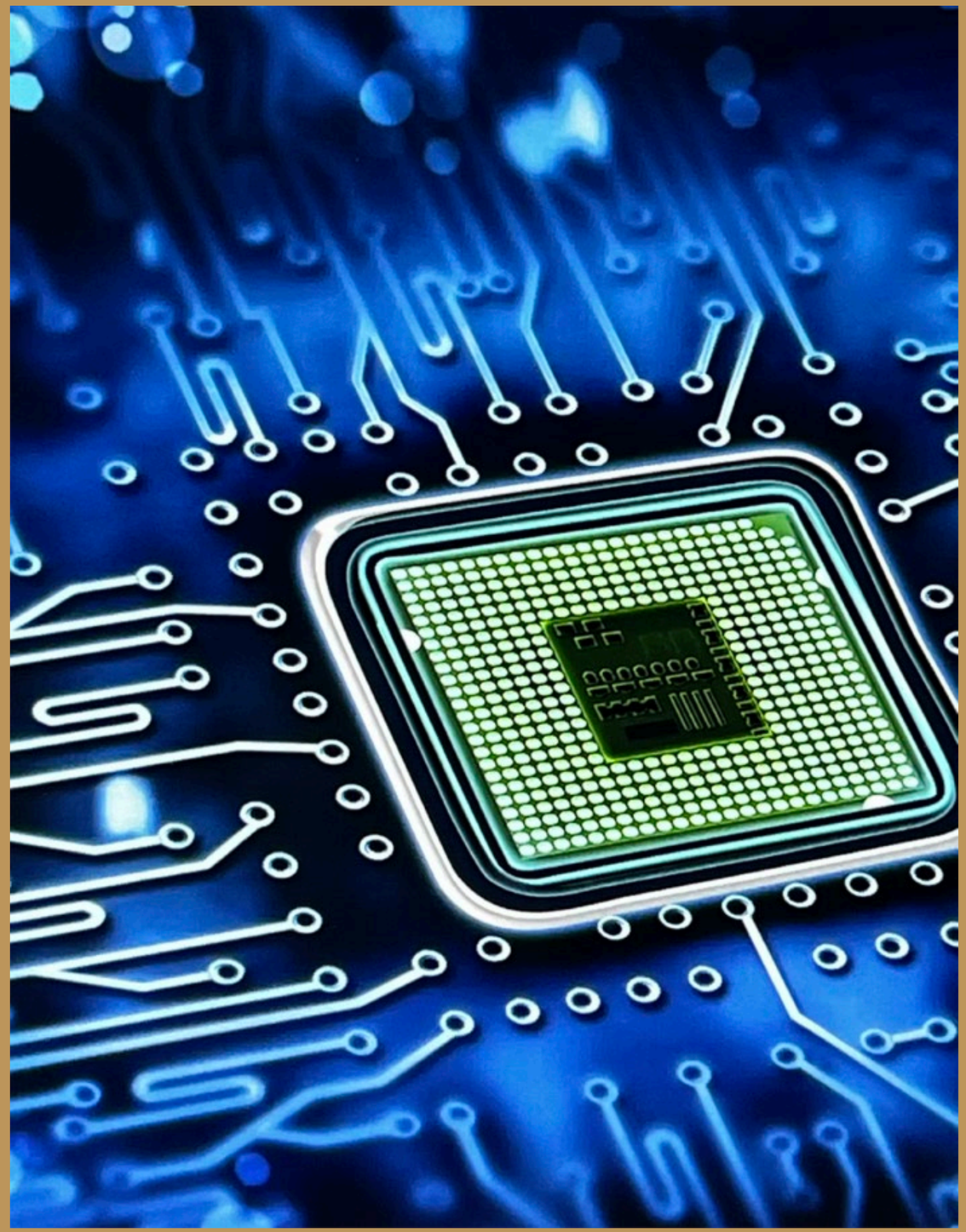
Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

- 01. Tentoonstelling (museaal) / Conferentie / Presentatie
- 02. Tentoonstelling / Conferentie / Presentatie / Diner
- 03. Tentoonstelling / Plenaire bijeenkomst (lezing) / Diner
- 04. Tentoonstelling (museaal) / Diner / Huwelijk (Witte Eetzaal / Stuczaal)
- 05. Conferentie / Presentatie / Educatie / Diner
- 06. TV-Studio
- 07. Projectruimte
- 08. Cafe
- 09. Keuken / Pantry
- 10. Toiletten
- 11. Ontvangst / Garderobe
- 12. Back of House
- 13. Technische ruimte / MEP
- 14. Verticale infrastructuur (Service / Personen)
- 15. Verkeersruimte

6. Made by Holland

Binnen de nieuwe invulling van het Paleis is Stichting Made by Holland een belangrijke gebruiker van het gebouw, maar niet de enige gebruiker. De Stichting zal tentoonstellingen organiseren, maar ruimten in het gebouw ook gebruiken voor workshops, educatie en (publieks)-bijeenkomsten rondom de thema's water, agricultuur, energie en voedsel. Onderwerpen waar Nederland sterk in is, en waarin Nederlandse innovaties het verschil kunnen maken voor de vormgeving van de toekomst.

INNOVATIES

het verschil maken in vormgeving van de toekomst

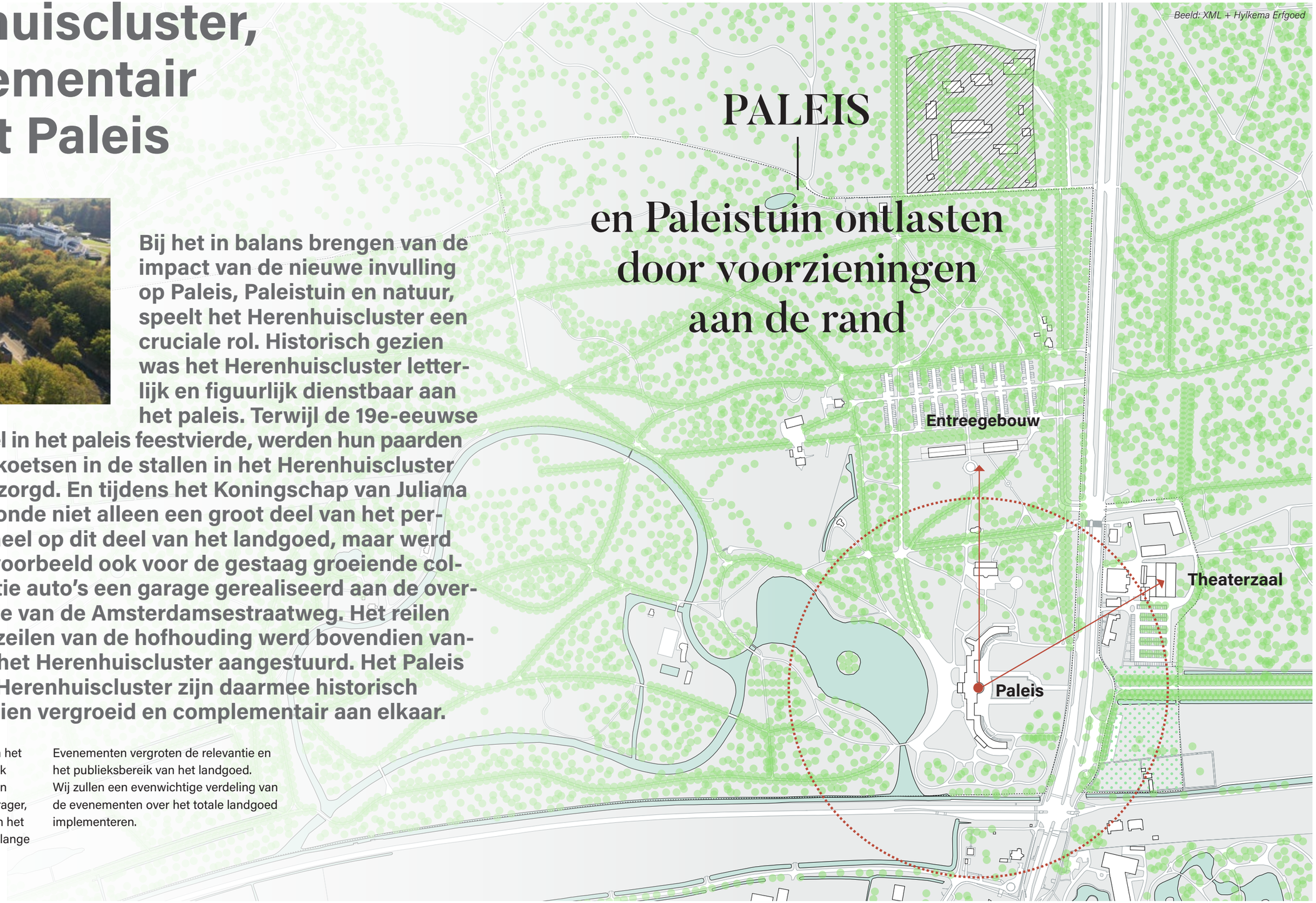
Grow installatie Daan Roosegaarde

7. Herenhuiscluster, complementair aan het Paleis

Foto: Paleis Soestdijk

Bij het in balans brengen van de impact van de nieuwe invulling op Paleis, Paleistuin en natuur, speelt het Herenhuiscluster een cruciale rol. Historisch gezien was het Herenhuiscluster letterlijk en figuurlijk dienstbaar aan het paleis. Terwijl de 19e-eeuwse adel in het paleis feestvierde, werden hun paarden en koetsen in de stallen in het Herenhuiscluster verzorgd. En tijdens het Koningschap van Juliana woonde niet alleen een groot deel van het personeel op dit deel van het landgoed, maar werd bijvoorbeeld ook voor de gestaag groeiende collectie auto's een garage gerealiseerd aan de overzijde van de Amsterdamsestraatweg. Het reilen en zeilen van de hofhouding werd bovendien vanuit het Herenhuiscluster aangestuurd. Het Paleis en Herenhuiscluster zijn daarmee historisch gezien vergroeid en complementair aan elkaar.

Voor een duurzame instandhouding van het landgoed is het van groot belang om ook evenementen op het landgoed te kunnen organiseren. Niet alleen als financiële drager, maar ook om de nationale betekenis van het landgoed voor een breed publiek op de lange termijn te kunnen borgen.

Evenementen vergroten de relevantie en het publieksbereik van het landgoed. Wij zullen een evenwichtige verdeling van de evenementen over het totale landgoed implementeren.

Foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Het Herenhuiscluster speelt een cruciale rol in het evenwicht tussen behoud en vernieuwing. Historisch dienstbaar aan het Paleis, blijft het ook in de toekomst complementair. De manege en het garagecomplex maken plaats voor een gesloten theaterzaal met ondersteunende horeca in het Stallengebouw. Deze nieuwe zaal biedt de mogelijkheid om in een afgesloten ruimte grotere bijeenkomsten te organiseren dan in het Paleis mogelijk zouden zijn.

Behalve een theaterzaal zal net als in eerdere plannen in het Herenhuiscluster ook een logiesfunctie worden ondergebracht. Zo zijn beide deelgebieden complementair aan elkaar in het ruimte geven aan verschillende vormen van ontmoeten en verbinden op het landgoed. Een nieuwe zebra met kruispunt verbindt beide zijden, waardoor er een goede onderlinge wisselwerking tussen de deelgebieden ontstaat, zoals ook beoogd in eerdere planvorming.

Beeld: XML

HERENHUISCLUSTER
|
evenwicht tussen
behoud en vernieuwing

Voor de invulling van het Herenhuiscluster zal worden samengewerkt met een lokale partij die veel ervaring heeft met het organiseren van evenementen. Dankzij deze samenwerking met een organisatie die de omgeving goed kent en al jarenlang actief is in Baarn en Soest, kan het gebruik van het Herenhuiscluster voor evenementen zodanig worden georganiseerd dat het in balans blijft met de omgeving.

Voor de Paleistuin vindt parkeren primair plaats op de plek van de huidige parkeerplaats op De Dries. Voor het Herenhuiscluster zal, indien nodig, danwel in de vorm van een parkeergebouw, danwel in een ondergrondse parkeergarage, een parkeeroplossing worden gezocht met de capaciteit die nodig is voor de gewenste bezoekerscapaciteit. Het toevoegen van een kruispunt met zebra bevordert de wisselwerking tussen beide gebieden. Door voldoende parkeerplaatsen te creëren op beide parkeerplaatsen, functioneren ze als communicerende vaten, waardoor de impact op de omgeving zo klein mogelijk blijft.

Doordat bezoekersstromen over het jaar worden verspreid, is ook de mogelijke piekbelasting in verkeersbewegingen beter beheersbaar.

8. Paleistuin

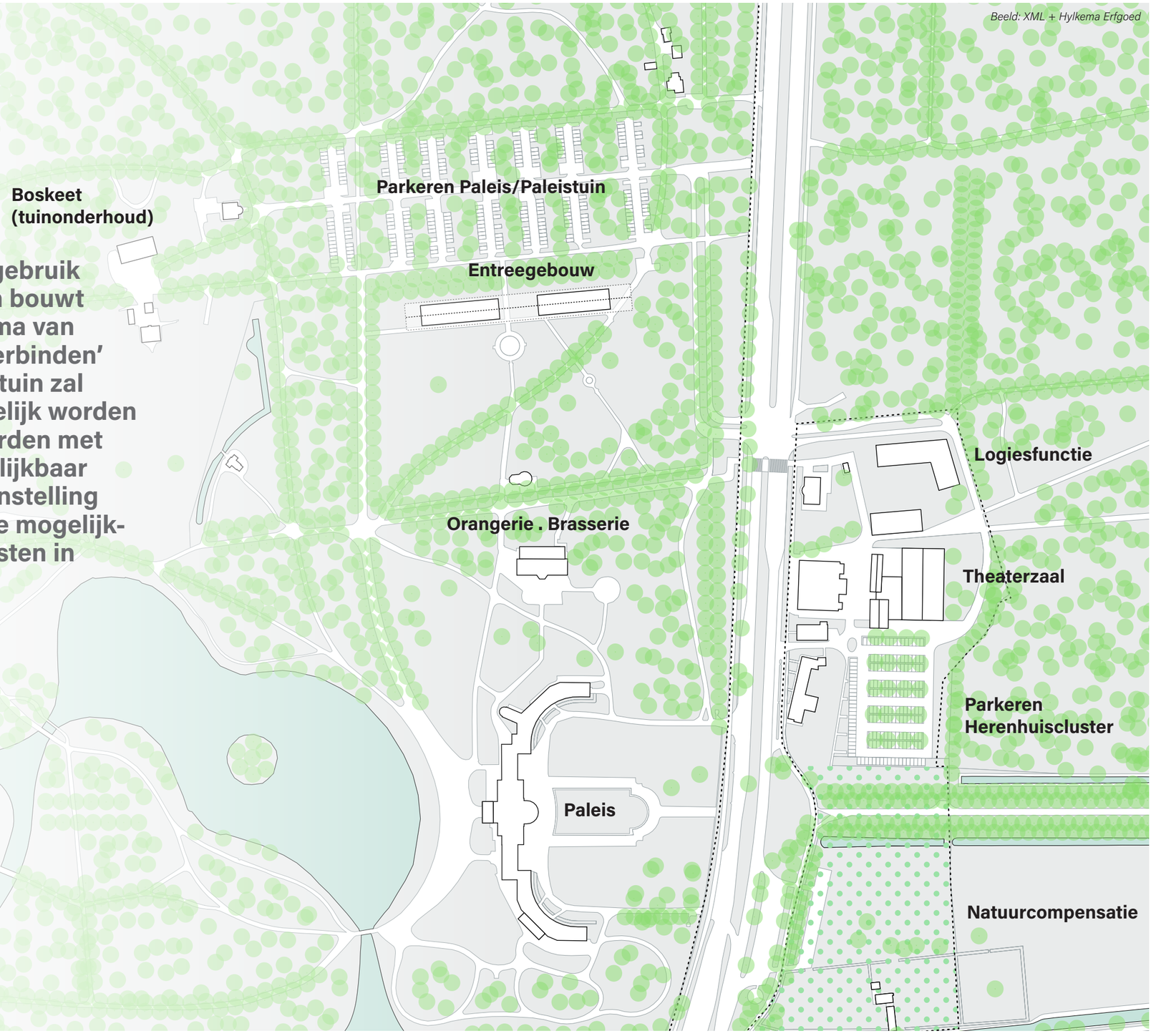

Foto: Paleis Soestdijk

Het toekomstig gebruik van de Paleistuin bouwt voort op het thema van ‘ontmoeten en verbinden’ in het Paleis. De tuin zal publiek toegankelijk worden gemaakt en geprogrammeerd worden met tijdelijke tentoonstellingen, vergelijkbaar met bijvoorbeeld de zomertentoonstelling ‘Voorlopers’ in 2022. Ook zal er de mogelijkheid zijn kleinschalige bijeenkomsten in de tuin te organiseren.

Orangerie Paleis Soestdijk

ONTMOETEN
&
VERBINDEN
|
met tentoonstellingen en kleinschalige bijeenkomsten

Entreegebouw

Om het Paleis te ontlasten en de bezoekers- en logistieke stromen naar Paleis, Paleistuin en Orangerie in goede banen te leiden zal een ontvangstpaviljoen worden gerealiseerd direct aan het parkeerterrein op de plek van de huidige kassen. Dit entreegebouw dient als centrale ontvangst voor bijeenkomsten in Paleis en Paleistuin. Hier bevindt zich de kassa, Paleiswinkel, een Parkcafe, toiletten en een ontvangstmogelijkheid voor groepen die elders in het Paleis of in de Paleistuin een bijeenkomst hebben. Omdat het Paleis niet langer een centrale entree heeft, is het logistiek noodzakelijk hiervoor elders een plek te vinden.

Door deze ontvangst los van het Paleis te organiseren als een centrale 'foyer' voor zowel Paleistuin als Paleis wordt de impact van een hedendaagse publieksfunctie zoveel mogelijk beperkt voor Paleis en natuur. De koppeling met het parkeerterrein geeft bovendien de mogelijkheid Paleis en Paleistuin aan het begin van de avond te sluiten en in het entreegebouw met bezoekers de dag af te kunnen ronden.

Boskeet
Ter plaatse van de huidige boskeet is sloopnieuwbouw voorzien om een werkplaats en opslag voor het tuinonderhoud te organiseren. Onderdeel van de visie is het herstel van de lanen, dit maakt tevens onderdeel uit van de benodigde natuurcompensatie.

Oorspronkelijke kassen Paleis Soestdijk

Foto: Paleis Soestdijk

Sportpaviljoen en Hertenkamp
Voor de invulling van het Sportpaviljoen en het Hertenkamp zal in de toekomst een bestemming worden gezocht.

Foto's: Paleis Soestdijk

9. Verdere ontwikkeling: één landgoed, drie deelgebieden

In de verdere uitwerking van deze visie op het landgoed wordt binnen het landgoed Paleis Soestdijk onderscheid gemaakt in drie deelgebieden: de Paleistuin (A) met het Paleis, het Herenhuiscluster (B) en de voormalige Marechausseekazerne in het Alexanderkwartier (C). Hoewel elk van deze drie gebieden een integraal onderdeel uitmaakt van het landgoed, krijgt elk van deze gebieden een zelfstandige eigen invulling.

Op het Marechausseeterrein in het Alexanderkwartier zullen nieuwe Nederlanders worden opgevangen. Hiervoor zijn afspraken met het COA gemaakt voor een periode van tenminste de komende tien jaar. Onder leiding van het COA zal de komende jaren verder worden gewerkt aan een plan voor de herontwikkeling van dit deel van het landgoed.

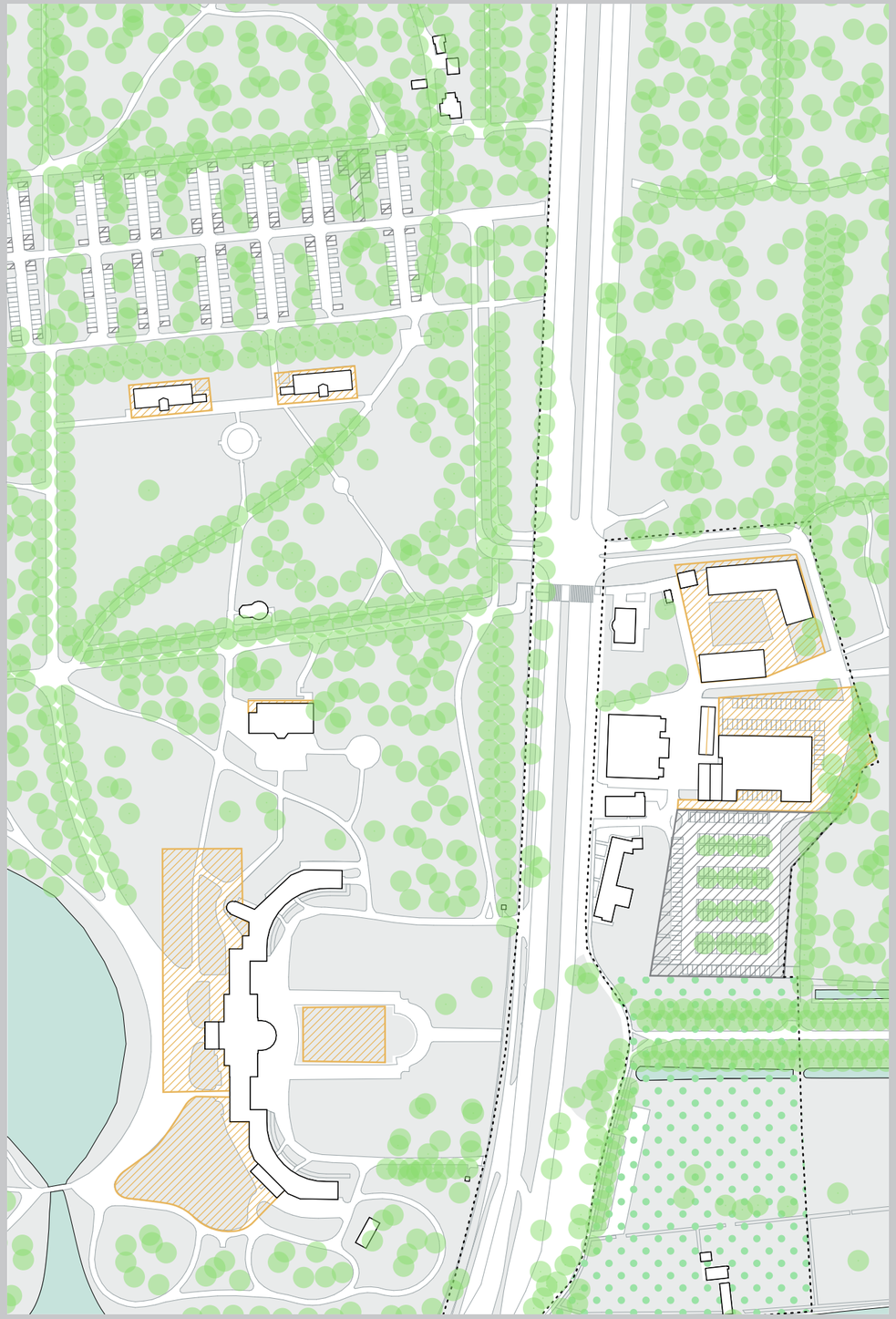
Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

Overzicht

De Paleistuin en Herenhuiscluster krijgen zoals eerder beschreven een invulling rond het thema ‘ontmoeten en verbinden’, voortbouwend op de nieuwe invulling van het Paleis. In de nieuwe invulling zijn Paleistuin en Herenhuiscluster zelfstandig functionerende maar complementaire deelgebieden met een eigen doelgroep maar gedeelde identiteit. Op basis van de hier beschreven visie zal een nota van uitgangspunten worden opgesteld. Vervolgens worden op basis hiervan twee separate omgevingsplannen opgesteld voor het doorlopen van de ruimtelijke procedure.

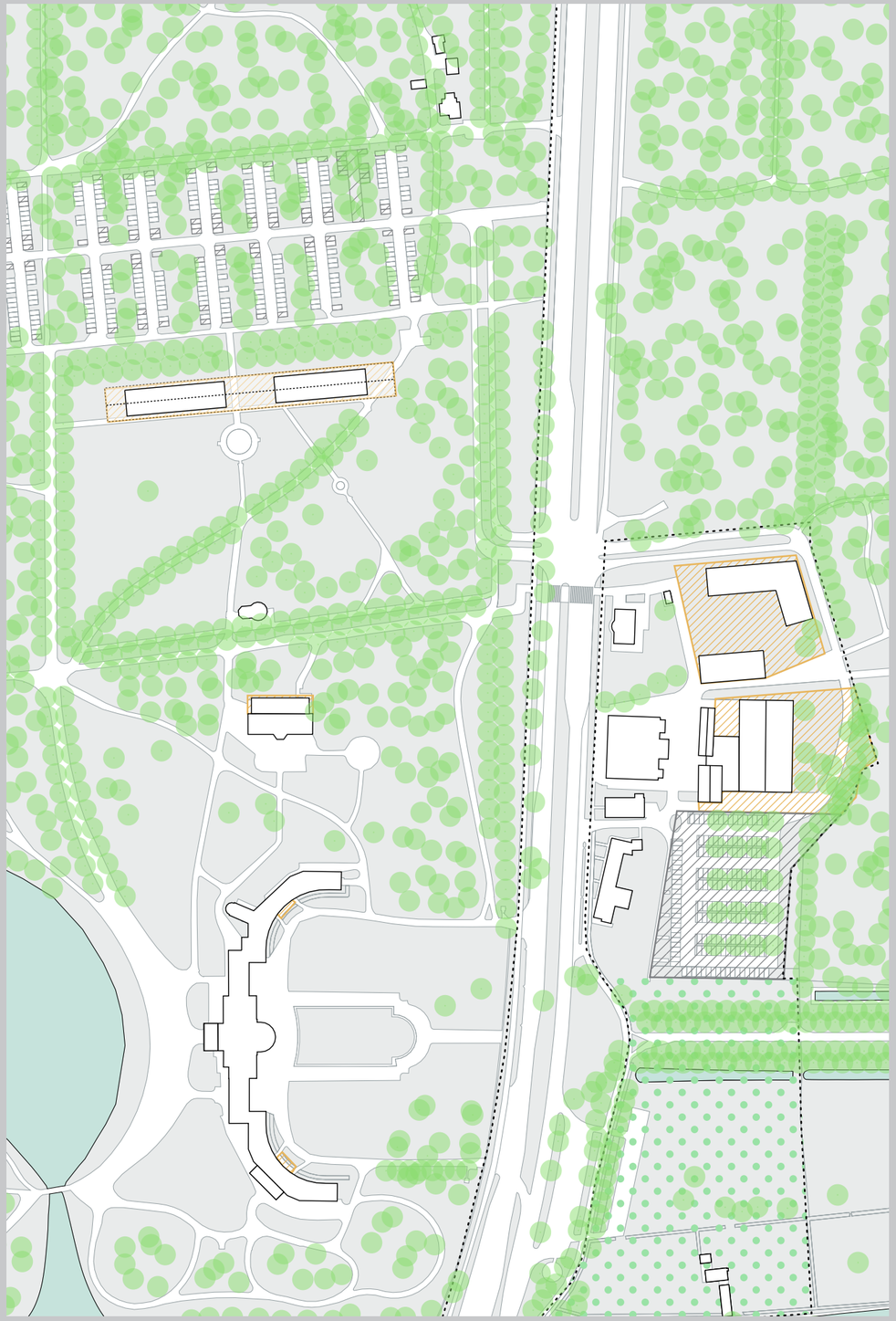

2022

Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

Visie

Beeld: XML + Hylkema Erfgoed

10. Vervolg: stapsgewijze ontwikkeling

Uitgangspunt voor de realisatie van de hier beschreven visie is een stapsgewijze ontwikkeling waarin onderscheid wordt gemaakt in twee hoofdfasen.

FASE 1: Stabilisatie

In de eerste fase wordt ingezet op het stabiel maken van de huidige situatie zodat er met minimale aanpassingen binnen de huidige mogelijkheden een gezonde exploitatie kan plaatsvinden van Paleis, Paleistuin en Herenhuiscluster. In deze 'stationaire' toestand kan dan vervolgens met de daarvoor benodigde zorgvuldigheid en rust de voorbereiding plaatsvinden van vervolgstappen. Hierbij ligt de primaire focus op de restauratie van het Paleis.

Om deze restauratie van het Paleis en verdere planvorming voor Paleistuin en Herenhuiscluster mogelijk te maken is een stabiele en hogere inkomstenstroom nodig dan nu het geval is. Daarvoor is het noodzakelijk dat het aanvullend op de huidige cultureel-maatschappelijke bestemming ook mogelijk wordt in Paleis, Paleistuin en Herenhuiscluster zakelijke verhuur met ondersteunende horeca te laten plaatsvinden. Vanuit deze basis kan dan in afwachting van een definitieve bestemming een start gemaakt worden met het gewenste gebruik.

Zoals boven beschreven moet deze visie de basis vormen voor een nota van uitgangspunten die zich vervolgens vertaalt naar omgevingsplannen met de daarbij horende procedure. Tegelijkertijd kan binnen deze kaders al wel een begin gemaakt worden met een gefaseerde restauratie van het Paleis gericht op het toekomstig gebruik.

FASE 2: Realisatie visie

In een tweede fase kan vervolgens op basis van de omgevingsplannen een stapsgewijze ontwikkeling plaatsvinden van deelprojecten zoals entreepaviljoen, logiesfunctie en nieuwe theaterzaal op het Herenhuiscluster.

Foto: Bram Petraeus

Visie op de duurzame instandhouding van Paleis Soestdijk 2025

PALEIS SOESTDIJK

